

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **M. B.**, bývajúceho v N., zastúpeného JUDr. R. M., advokátom v N., proti žalovanému **M. C.**, bývajúcemu v R., zastúpenému Advokátskou kanceláriou M.J., s.r.o. so sídlom v Ž., za ktorú koná advokátka JUDr. M. Ř., **o obnovu konania**, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 27 C 233/2010, o dovolaní žalobcov proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 27. apríla 2011 sp. zn. 5 Co 119/2011, rozhodol

t a k t o :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žilina rozsudkom z 27. júna 2005 č.k. 12 C 326/2003-97 zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal ako závetný dedič po poručiťke E. B. zaplataenia voči žalovanému 220 000 Sk (7 302,66 Eur) so 17,6 % úrokom od 1. januára 2000 do zaplataenia, tvrdiac, že ide o pohľadávku poručiťky voči žalovanému. Pri rozhodovaní vo veci vychádzal z vykonaného dokazovania, keď poukázal na to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal existenciu pohľadávky na strane žalovanej voči svojej právnej predchodkyni. Krajský súd v Žiline rozsudkom zo 4. apríla 2006 sp. zn. 23 Co 460/2005 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Žalobca podal 3. novembra 2010 návrh na obnovu vyššie označeného konania z dôvodu existencie právne relevantných a vykonateľných uznesení Okresného súdu

v Považskej Bystrici v spojení s uzneseniami Krajského súdu v Trenčíne. Uviedol, že vo veci samej je jednoznačne a nezvratne preukázaná právne relevantná skutočnosť zásadného významu preukazujúca hrubé a bezprecedentné porušenie ústavného práva navrhovateľa na prejednanie veci pred nezávislým a nestranným súdom zo strany súdov nižších stupňov. Mal za to, že súdy týmito rozhodnutiami porušili jeho právo dediča.

Okresný súd Žilina uznesením zo 16. februára 2011 č.k. 27 C 233/2010-7 návrh na obnovu konania, ktoré konanie bolo vedené na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 12 C 326/2003 zamietol. Svoje rozhodnutie zdôvodnil citáciou § 228 ods. 1, § 230 ods. 1, 2, § 234 ods. 1, 2 O.s.p. Poukázal na to, že inštitút obnovy konania je svojou podstatou mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorý má povahu výnimky zo zásadnej nezmeniteľnosti právoplatného rozhodnutia. Uviedol, že predpoklady za splnenia ktorých (tzv. prípustnosť) možno právoplatný rozsudok napadnúť návrhom na obnovu konania upravuje ustanovenie § 228 ods. 1 O.s.p. Lehotu, počas ktorej možno právoplatný rozsudok napadnúť návrhom na obnovu konania upravuje § 230 ods. 1 a 2 O.s.p. Zákon v tomto prípade rozoznáva jednak subjektívnu a jednak objektívnu prekluzívnu lehotu, v ktorých lehotách treba podať návrh na obnovu. Uviedol, že subjektívna (trojmesačná) lehota sa počíta odo dňa, keď sa ten, kto navrhuje obnovu, dozvedel o dôvode obnovy, alebo odo dňa, keď ju mohol uplatniť. Objektívna (trojročná) lehota sa počíta od právoplatnosti rozsudku, t.j. v danom prípade sa trojročná objektívna lehota na podanie návrhu na obnovu konania počíta od právoplatnosti rozsudku z 27. júna 2005 č.k. 12 C 326/2003-97, tento rozsudok v spojení s rozsudkom krajského súdu zo 4. apríla 2006 sp. zn. 23 Co 460/2005 nadobudol právoplatnosť 20. júla 2006. V prejednávanej veci tak deň nasledujúci po tomto dni začala plynúť trojročná objektívna lehota na podanie návrhu na obnovu konania, pričom táto uplynula 27. júla 2009. Tento deň bol teda posledným, v ktorý bolo možné podať návrh na obnovu označeného konania. Návrh na obnovu konania bol súdu doručený 3. novembra 2010, teda po uplynutí trojročnej objektívnej lehoty predpokladanej v § 230 ods. 2 O.s.p. Preto súd skúmal len tú skutočnosť, či je daný niektorý z dôvodov uvedených v § 230 ods. 2 O.s.p., za splnenia ktorých možno obnovu konania pripustiť aj po uplynutí objektívnej trojročnej lehoty na podanie takéhoto návrhu. Súd prvého stupňa ďalej uviedol, že rozsudkom z 27. júna 2005 č.k. 12 C 326/2003-97 bolo síce rozhodnuté v neprospech žalobcu, avšak nijakým iným rozhodnutím súdu nebolo konštatované, že v neprospech žalobcu bolo rozhodnuté trestným činom sudcu. Je teda zrejmé, že nie je daný dôvod obnovy po uplynutí

trojročnej objektívnej prekluzívnej lehoty podľa § 230 ods. 1 písm. a/ O.s.p. Vo veci vedenej pod sp. zn. 12 C 326/2003 sa konalo v občianskoprávnej veci a teda nie je daný ani dôvod podľa § 230 ods. 2 písm. b/ O.s.p. Napokon nebolo konštatované, rozhodnuté alebo súdom zistené, že rozsudok z 27. júna 2005 č.k. 12 C 326/2003-97 by bol v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskych spoločenstiev alebo iného orgánu Európskych spoločenstiev. Súd prvého stupňa preto návrhu na povolenie obnovy konania nevyhovел.

Krajský súd v Žiline na odvolanie žalobcu uznesením z 27. apríla 2011 sp. zn. 5 Co 119/2011 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Takto rozhodol, keď preskúmaním napadnutého rozhodnutia, prislúchajúceho spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo viedol žalobca dospel k záveru, že prvostupňový súd rozhodol správne, keď návrh na povolenie obnovy zamietol, pretože po zistení skutkového stavu a jeho právnom vyhodnení dospel k správnomu právnomu záveru, s ktorým sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Keďže sa v celom rozsahu stotožnil aj s odôvodnením napadnutého rozhodnutia odvolací súd sa obmedzil len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, ktorý prípustnosť dovolania vyvodzoval z § 237 písm. d/ a f/ O.s.p. a ako dovolacie dôvody označil dovolací dôvod uvedený v § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., t.j. že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci ako aj dovolací dôvod uvedený v § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., t.j. že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci a tiež, že rozhodnutie vychádza z nedostatočne zisteného skutočného stavu veci. Pokiaľ dovolateľ označil dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. d/ O.s.p. dovolací súd dáva do pozornosti žalobcu a jeho advokáta, že už zákonom č. 353/2003 Z.z. s účinnosťou od 31. augusta 2003 bol § 241 ods. 2 O.s.p. novelizovaný tak, že novela dovolací dôvod pôvodne zaradený pod písm. c/, t.j. že rozhodnutie vychádza zo skutkového zistenia, ktoré nemá v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní zrušil a tak dovolacie dôvody v § 241 ods. 2 O.s.p. ostali označené už len pod písm. a/, b/, c/.

Dovolateľ mal za to, že súdy mu odňali možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) a tak kardinálne pochybili, čo ho viedlo k podaniu mimoriadneho opravného prostriedku. Uviedol, že nemal v procese dokazovania vedomosť o tom, z akých dôkazov súdy vyvodzovali svoje závery a nevyzvali ho na doplnenie dokazovania listinnými dôkazmi. Vyčítal súdom oboch stupňov, že nevyvodili žiadne právne a skutkového dôsledky zo skutočnosti, že existencia a nespornosť pohľadávky poručiťky E. B. voči žalovanému bola jasne a nesporne preukázaná výsledkami dokazovania v konaniach na návrh samotného žalovaného v samotnom súdnom konaní pred Okresným súdom Považská Bystrica a Krajským súdom v Trenčíne vo veci sp. zn. 6 C 255/2001 v súlade s ustanovením § 175 k ods. 2 O.s.p. vedenom v príčinnej súvislosti s dokazovaním vykonávaným vo veci dedičstva po menovanej poručiťke v dedičskom konaní sp. zn. D 715/2000 vedenom pred Okresným súdom Považská Bystrica za účasti žalovaného a ďalších dedičov poručiťky. Žalobca žiadal uznesenia súdov nižších stupňov zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný žiadal dovolanie žalobcu ako neprípustné odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednáwanej veci je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu. Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ (veta prvá) odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie

po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Prípustnosť dovolania podľa § 239 O.s.p. v predmetnej veci neprichádza do úvahy, pretože dovolaním napadnuté uznesenie nevykazuje znaky žiadneho z týchto rozhodnutí.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných väd, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p. ale sa zaoberal aj otázkou či konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení dovolací súd nezistil.

So zreteľom na žalobcom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameral na otázku opodstatnenosti tvrdenia o existencii vady konania podľa § 237 písm. d/ a f/ O.s.p.

Dovolateľ v dovolaní namieta existenciu vady uvedenej v § 237 písm. d/ O.s.p. (v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie) bez bližšieho zdôvodnenia vo vzťahu k prejednávanej veci.

Podľa § 159 ods. 3 O.s.p. len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednať znova.

Prekážka rozsúdenej veci (rei iudicate) prípadne už prv začatého konania patrí k procesným podmienkam konania a jej existencia vedie k zastaveniu konania. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne

rozhodnuté (alebo už prv začalo konanie) a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Z obsahu spisu nevyplýva, že by vo veci obnovy konania označených účastníkov bolo už právoplatne rozhodnuté, prípadne prebiehalo už prv začaté konanie.

Žalobca preto neopodstatnene namieta, že konanie je zaťažené vadou podľa § 237 písm. d/ O.s.p.

Podľa § 237 písm. f/ O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O takýto prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že odvolací súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci postupoval v súlade s právnymi predpismi. V súlade s § 219 ods. 1 O.s.p. sa stotožnil s právnymi závermi súdu prvého stupňa a tiež dôvodmi rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.), z ktorých súd prvého stupňa podrobne uviedol, prečo nebolo možné návrhu na obnovu konania vyhovieť. Treba uviesť, že ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. odňatie možnosti konať pred súdom dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právnym posúdením veci súdom, spočívajúcim v aplikácii hmotnoprávneho alebo procesného predpisu na zistený skutkový stav vyjadreným v rozhodnutí, sa vo všeobecnosti účastníkovi neodníma možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle citovaného ustanovenia (viď R 43/2003). Iná vada konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov sú v rozhodovaní Najvyššieho súdu Slovenskej

republiky všeobecne považované za relevantné dovolacie dôvody, ktorými možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (§ 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p.), zároveň je ale zhodne zastávaný názor, že (ani prípadná) iná vada konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov samo osebe nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 174/2005 a sp. zn. 4 Cdo 165/2003).

Keďže prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z § 239 O.s.p. a dovolacím súdom neboli zistené ani vady konania v zmysle § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie ods. 2 tohto ustanovenia, pretože trovy žalovaného vzniknuté v súvislosti s jeho vyjadrením k dovolaniu nepovažoval, vzhľadom na jeho neprípustnosť, za potrebné na účelné bránenie práva.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20. decembra 2012

JUDr. Eva S a k á l o v á , v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková